

SVĚTOVÝ DEN MODLITEB 2007

Pátek 2. března 2007

PROGRAM PRO DĚTI

Spojeni pod Božím stanem

I. LITURGIE

I. část

Uvítání:

Vstoupí chlapec v paraguayském národním kroji: tmavomodré kalhoty, bílá košile, černý šátek uvázaný kolem krku a ramen, široký slamák, látkový pásek v barvách vlajky (stejně široké červenomodrobílé pruhy). S ním může jít dívka v šatech se širokou sukní.

Chlapec: Ze srdce Jižní Ameriky, z Paraguay, zdravíme všechny chlapce a děvčata, kteří se dnes sešli u příležitosti Světového dne modliteb.

Dívka: Oslavujeme společně, protože k sobě patříme skrze Pána Ježíše Krista. Pamatujme na děvčata a chlapce z Paraguay při zpěvu následující písně:

Píseň na téma láska k dětem

Představení země:

pomůcka: nástěnná mapa Jižní Ameriky

Jeden: Dnes si povíme o malé zemi, která leží v srdci Jižní Ameriky. Na severu sousedí s Bolivií, na východě s Brazílií a na jihu s Argentinou.

Jedna: Před mnohými lety se Paraguay rozkládala na velkém území, ale měla těžkosti se třemi sousedními zeměmi.

Jeden: Bojovaly spolu 5 let a nakonec byla Paraguay mnohem menší než dříve.

Jedna: Paraguay a Bolívie byly jediné země v Jižní Americe, které neměly přístup k oceánu. Paraguay byla s nimi spojena aspoň řekami.

Jeden: Přístup k moři je důležitý pro obchodování. Když se před 75 lety Paraguay ještě nevzpamatovala z první velké války, zahájila s ní Bolívie další válku o území na severu, zvané Chaco (Čako). Tato válka trvala tři roky.

Jedna: Po dvou válkách zůstalo v Paraguay více žen než mužů. Mnoho z nich bylo zabito.

Jeden: Války nejsou nikdy dobré. Lepší je přátelství mezi lidmi. Je dobré, když si i země pomáhají.

Jedna: Je tu však jedna významná pomoc jak pro lidi z Paraguay i z Bolívie, tak i z jiných zemí, které vedou nebo vedly proti sobě válku - aby mohly být opět přáteli. Je to víra v Ježíše Krista.

Jeden: Všichni se můžeme spojit jako přátelé skrze protože on nás má rád. K němu se společně můžeme modlit.

Jedna: Dnešní den se po celém světě budou lidé společně modlit - v zemích Evropy, Asie, Afriky i Austrálie - tak, jak Bůh od nás chce.

Všichni: Spojme se pod Božím stanem!

Píseň na téma Bůh má svět ve svých rukou.

(návrh :Evangelický zpěvník č. 355 - Kristus má v rukou celý svět)

II. část

Vedoucí: Prosme za děti z Paraguaye a z celého světa

Esteban: Zdravíme vás. Jsem Esteban, je mi 11 let a žiji s tátou a s mámou, sestrou Christinou a třemi bratry Luisem, Josém (čti: Chosém) a miminkem. Bydlíme v malém dřevěném domku na břehu řeky Paraguay a moji rodiče jsou rybáři. Když je horko a dusno, rádi se koupeme v řece. Abych rodičům pomohl, jdu každý den na ulici, kde auta staví u semaforů a žádám lidi o pomoc. Doma odevzdám mámě všechny peníze, které jsem dostal a rychle běžím hrát fotbal.

Vedoucí: Modlíme se za chlapce a děvčata v Paraguay a v jiných částech světa a za Boží ochranu nad námi.

Všichni: Děkujeme ti, Bože, za lásku ke každému dítěti ve světě a za tvoji ochranu nad námi.

Zulma: Zdravím vás. Jsem Zulma. Je mi 9 let a bydlím v místě, které se jmenuje Remansito. Mám mnoho přátel a chodím ráda do školy. Jsem ve druhé třídě. Táta mi nemůže koupit knihy a tužky, které potřebuji, ale učitel mi pomáhá. Až vyrostu, chci se stát učitelkou.

Vedoucí: Modlíme se za všechny děti, které se nemohou naučit číst a psát, protože nemají knihy a tužky, které k tomu potřebují.

Všichni: Děkujeme ti, Bože, za lásku ke každému dítěti ve světě a za tvoji ochranu nad námi.

Laura: Zdravím vás. Jsem Laura. Jsem velmi smutná, protože táta odešel z domu. S mámou a s tátou jsme chodívali na procházky a někdy navštěvovali dědečka a babičku. Teď je všechno jiné. Až vyrostu, chci se vdát a mít rodinu a budeme stále spolu.

Vedoucí: Modlíme se za všechny děti, které nemají oba rodiče, aby se o ně starali.

Všichni: Děkujeme ti, Bože, za lásku ke každému dítěti ve světě a za tvoji ochranu nad námi.

Vedoucí: Děkujeme Bohu, protože on nás miluje a slyší naše modlitby. Zazpívejme píseň o jeho lásce k nám.

Píseň o Boží lásce k nám

(návrh: Evangelický zpěvník, č. 539 - Má Pán Ježíš, má mne rád)

III. část

Výroba koruny nebo čelenky "Lidé z pěti světadílů spojeni pod Božím stanem".

Potřeby: kus bílého papíru o rozměrech 50 cm x 15 cm
proužek papíru stejné délky
nůžky, fixy nebo pastelky
barevné kartičky a lepidlo

Návod: 1. Slož papír na 5 stejných varhánků
2. Vystříhni obrys 5 postavíček, držících se za ruce
3. Vybarvi postavy, přikresli obličej, vlasy, oblečení a nalep na barevné kartičky
4. Ke každé postavíčce se může připojit název světadílu
5. Uprav a slep podle velikosti hlavy dítěte
6. Dolů nalep proužek papíru stejné délky s nápisem "Spojeni pod Božím stanem"

Závěrečná píseň a modlitba Páně

II. ZAJÍMAVOSTI

Paraguay je jednou z nejhudších zemí světa, říká se jí "srdce Jižní Ameriky". Je 2x větší než Velká Británie, ale má jen 6 milionů obyvatel.

- byla obydlena mnoha indiánskými kmeny už před příchodem Evropanů v r.1500
- nejvýznamnější kmen je Guaraní (guaraný) i jejich měna se jmenuje guaraní
- hlavní jazyky země jsou guaraní a španělština
- hlavní město Paraguaye je Asunción
- kromě indiánů žijí v zemi mesticové (míšenci indiánů a Španělů)
- hlavní řeky jsou Paraguay a Paraná

Paraguay spolu s Brazílií zřídily na řece Paraná rezervoár vody, který pokrývá 80 % spotřeby vody v Paraguay.

Krásy krajiny:

rozeklané strmé skály, mnoho řek, říček a vodopádů. Nejznámější vodopády Iguazú.

Složení obyvatelstva:

- každý 4. obyvatel je chudý, nejhudších 40 % nemá téměř co jíst
- chudoba je způsobena nespravedlivým rozdělením půdy, 10 % bohatých vlastní 66 % půdy
- velká nezaměstnanost, bezzemci se stěhují do měst, kde roste násilí, alkoholismus, užívání drog, krádeže aut, únosy dětí apod.
- v rodinách obvykle žijí spolu 3 generace
- v zemi je 94 % křesťanů (z toho 87 % katolíků, 7 % protestantů)
- ostatní tvoří různé sekty, muslimové a židé

Zvířena:

jaguár, hroznýš královský (až 3m dlouhý, chován v domácnostech, aby zbavoval lidi krysy a hmyzu), tapír, mravenečník, kapybara (podobné prasátku) a jiné

Rostlinstvo:

tropické rostliny, lahvovičníky, ovoce, burské oříšky, cukrová třtina,

maniok (z kořenů se dělá mouka). Unikátní je yerba maté - z listů se připravuje čaj maté .

Hudební nástroje:

harfa, kytara - byly přivezeny španělskými jezuitami v 16.-17. století k evangelizaci.

Paraguayská harfa se liší od evropské stavbou i stylem hry. Je 1,5 m vysoká, lehce přenosná, váží jen asi 6 kg. Její ozvučná skříň je vyrobena z mahagonu a borovice; má 36 strun, je bez pedálů. Hraje se na ni speciální technikou (nehty i bříšky prstů). Nejznámější rytmy jsou guarania a galopa (polka).

Řemesla:

nejznámější je výroba krajky ňadutí (ňadutý), pavučinkové krajky. Však slovo ňadutí je v překladu "pavučinka". Je to jemná a složitá krajka ze 16. stol., která se tká jehlou z bavlněných vláken. Ženy do ní vetkávají vzory jasmínových květů, hvězd, postavicek i náboženské symboly.

Národní jídlo:

Nákyp soupa paraguaya - z rozemleté kukuřice nebo obilí, sýra, vajec, mléka, cibule.

Jí se hovězí nebo rybí maso, strava se doplňuje ovocem: banány, ananasy, avakádo, mango, melouny. K doplnění stravy se v zemi užívá hodně cibule a česneku, kořen kasavy, fazole i burské oříšky.

Národní nápoj:

pije se čaj yerba maté, pivo a víno a cana (destilace ze třtiny a medu).

Národní sport:

americká kopaná - mužstvo z Paraguay je držitelem stříbrné medaile z olympijských her v Athénách.

Zaměstnání:

muži jsou rybáři a honáci krav. Jako kovbojové jezdí na koních, nosí široké slaměné klobouky. Říká se jim gauchos (gaučos)

III. ALBERTO VOJTĚCH FRIČ (1882 - 1944)

Alberto Vojtěch Frič byl botanik, etnograf, cestovatel., který procestoval Jižní Ameriku (Paraguay, Brazílii, Argentinu). Byl synovcem J.V.Friče, známého českého básníka, novináře a politika z revolučního roku 1848. Jako mladý muž a vášnivý sběratel kaktusů procestoval v letech 1903-1904 Paraguay i Uruguay a popsal až 1000 druhů kaktusů.

Zajímali ho i domorodí indiáni a poznal asi 30 různých kmenů. Svým aparátem Leica hodně fotografoval a vše dokumentoval.

Jednou ohrožoval nebezpečný jaguár indiánskou vesnici a Frič ho ulovil. Za tento statečný čin dostal za odměnu krásnou dívku Lorai, což znamená "černá kachna" a oženil se s ní. On dostal indiánské jméno Karai Rukú (Dlouhý lovec). Manželství s Lorai netrvalo dlouho, po odjezdu z Paraguaye ji už nespátřil. V roce 1905 se do Prahy vrátil v průvodu nemocného indiánského chlapce Červuiše, který se v Praze stal velkou atrakcí.

Frič uspořádal První výstavu o Paraguay v Praze v domě U Nováků ve Vodičkově ulici. Později byla tato výstava přestěhována do Berlína, Vídně, Londýna, New Yorku i Petrohradu.

Frič byl i velký jazykovědec. Poznané indiánské jazyky uspořádal do 36 slovníků, které opatřil výslovností i obrázky.

Stal se úspěšným spisovatelem knih pro mládež. Mezi jeho tituly byly oblíbené knihy: Strýček Indián, Mezi Indiány, Hadí ostrov, Dlouhý lovec. Dnes si můžeme prohlédnout v Náprstkově muzeu v Praze některé věci, které sebou přivezl: zástěrky z per, keramiku, volské rohy upravené jako poháry na pití čaje nebo vína.

Za 2. světové války žil osaměle v košířské vile "Božíňka", kde se zabýval vyráběním kaučuku z pampelišek. Ještě za války v roce 1944 zemřel na otravu tetanem.

Před několika lety objevila mladá cestovatelská dvojice v severním Paraguay ve vesničce Esperanza již stoletou Fričovu dceru z jeho manželství s Lorai, Hermínu Ferreiru. Také zjistili, že mezi Indiány Chamococo žije Hermínin vnuk Rudolfo, který je zdravotník a majitel chovného stáda asi 165 krav.

Podle dokumentárního pořadu ČT zpracovala Marie Ulrichová